

CITATION: 1. Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Yeni Ufuklar Kongresi Bildiriler Kitabı, 9-11 Nisan 2018, İstanbul-TÜRKİYE

ISBN: 978-605-2132-21-0

DOI: 10.21733/ibad.456679

ÖĞRETMEN ADAYLARININ OKUL DIŞI ETKİNLİKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Doç.Dr. Fehime Nihal Kuyumcu¹

Özet

Üniversite yaşamı insan hayatındaki en önemli süreçlerden biridir. Bunda insanın meslek sahibi olması için aldığı eğitimin yanı sıra kendi hayatını kurması öncesinde yarı bağımsız bir hayat sürdürmesinin, kendi arkadaş grubunu oluşturmasının ve kendisini hayata hazırlayacak bilgi, beceri ve kültürü elde etmesinin önemi büyüktür. Bu araştırmanın verileri Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, Üstün Zekâlılar ve Türkçe Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri gönüllü katılımıyla toplanmıştır. Yapılan çalışma sonucunda öğrencilerin vakit ayırdığı boş zaman etkinliklerinin başında %46.0 ile düzenli olarak okumak gelirken en az vakit ayrılan etkinliğin de %5.6 ile tiyatroya gitmek ve sergileri takip etmek olduğu görülmüştür. Öğrencilerin önemli bir bölümünün hobi, boş zaman etkinliği gibi alanlarda her hangi bir konuya vakit ayırmadığı görülmüştür. Bunun nedenlerini araştırmak bir başka çalışmanın konusudur. Ancak internetin çeşitli amaçlarla kullanılması, bilgisayar oyunları, televizyon izleme gibi vb. medya teknolojileri ile ilgili sorular özellikle araştırma kapsamı dışında tutularak, “diğer” şıkki konmuş, öğrencilerin kendiliklerinde belirtmeleri beklenmiştir. Ama görülmüştür ki grupta bulunan 124 öğrencinin hiç biri internet, televizyon, bilgisayar oyunları vb. medya teknolojilerini hobi ya da boş zaman etkinliklerinin bir parçası olarak dile getirmemişlerdir.

Anahtar Kelimeler: öğretmen adayı, hobiler, okul dışı etkinlik.

A RESEARCH ON OUT OF SCHOOL ACTIVITIES OF TEACHER CANDIDATES

Abstract

University life is one of the most important processes in human life. Here, human maintains a semi-independent life before establishing his own life in addition to his education to have a profession, he creates his own friend group and he obtains knowledge, ability, and culture that will prepare himself for life. These have a great importance. The data of this study were collected with the participation of volunteers in the fourth-grade students of Social Studies, Science, Gifted students and Turkish Language Teaching. As a result of the study, it was seen that while students spend the regular time to read with %46.0 at the head of leisure time activities, at least 5.6% of these activities are to go to the theatre and follow the exhibitions. It was seen that a significant proportion of the students do not spend time on any topic in fields such as hobbies, leisure activities. Investigating the causes of this is another study's subject. However, questions about media technologies such as a usage of the internet for various purposes, computer games, watching tv were excluded from the scope of the research and “other” choice were put in and it was expected that students make their own statements. It can clearly be seen that none of the 124 students in the group have been expressed internet, television, computer games and so on as part of hobbies or leisure activities.

Keywords: teacher candidates, out of school activities, hobbies.

¹ nihal.kuyumcu@istanbul.edu.tr İstanbul Üniversitesi Hasan Ali Tücel Eğitim Fakültesi

GİRİŞ

Üniversite yaşamı insan hayatındaki en önemli süreçlerden biridir. Bunda insanın meslek sahibi olması için aldığı eğitimin yanı sıra kendi hayatını kurması öncesinde yarı bağımsız bir hayat sürdürmesinin, kendi arkadaş grubunu oluşturmasının ve kendisini hayata hazırlayacak bilgi, beceri ve kültürü elde etmesinin önemi büyüktür. “Bu dönemde öğrenciler genel itibariyle ekonomik olarak ailelerine bağımlı olmakla beraber zamanını yönetme, arkadaş grubunu seçme/oluşturma, istediği sosyal ve kültürel aktiviteleri yapma bakımından özgürdurler ve belirli sorumluluklar almaktadırlar (Karakuyu, Yöndem, 2013,172)

Diğer yandan, günümüz dünyasında kişinin, kapitalist sistemin oluşturduğu tüketim ekonomisine dayalı toplum içinde ve sistemin dayattığı kurullarla kuşatıldığını düşünecek olursak; kişi bu seçimlerinde ne kadar özgürdür tartışılabilir. Baudrillard “Tüketim Toplumu” adlı eserinde günümüz insanının durumunu şöyle tanımlıyor.

“Günümüzde tüketim, doğal ihtiyaçların mal ya da hizmet aracılığıyla tatmin edilmesi olarak değil, kodlar ve kurullarla düzenlenmiş global ve tutarlı bir göstergeler sistemi olarak yorumlanmalıdır. Bu sistemde ihtiyaç ve hazların olumsal dünyasının, doğal ve biyolojik düzenin yerini, bir toplumsal değerler ve sınıflandırmalar düzeni almıştır. Gerçek ihtiyaçlar ile sahte ihtiyaçlar arasındaki ayrımın ortadan kalktığı tüketim toplumunda birey tüketim mallarını satın almanın ve bunları sergilemenin toplumsal bir ayrıcalık ve prestij getirdiğine inanır. Böylece tüm bir toplumsal farklılaşma mantığı ortaya çıkar. İhtiyaç artık tikel bir nesneye duyulan ihtiyaçtan çok, bir farklılaşma ihtiyacıdır. Toplumsal olarak üretilmiş rasyonel ve hiyerarşik ihtiyaçlar sisteminde tüketici tek tek nesnelere değil, tüm bir mal ve hizmetler sistemini satın almaya yönlendirilir; bu süreçte bir yandan kendini toplumsal olarak diğerlerinden ayırt ettiğine inanırken, bir yandan da tüketim toplumuyla bütünleşir. Dolayısıyla tüketmek birey için bir zorunluğa dönüşür. Çünkü temel toplumsal etkinlik ve bütünleşme biçimi, geçerli ahlak, tüketim etkinliğinin ta kendisidir. Bu anlamda tüketim bireyin özgür bir etkinliği değildir. Tersine hem ihtiyaçlar sistemini üreten ve yönlendiren üretim düzeninin, hem de birer gösterge olarak tüketim mallarının kazandırdığı görece toplumsal prestiji ve değeri belirleyen anlamlandırma düzeninin zorlaması altındadır. Sonunda bu yabancılaşma o kadar kapsayıcı olur ki, tüketim toplumunun yapısı haline gelir.” (Baudrillard, 2016,10).

İşte bu kuramsal tabanda, kişi tüketimin bir parçası olarak günlük yaşamı içinde iş saatleri ve dışında kalan boş zaman etkinlikleri, dinlenme biçimlerine kadar kendi dışında planlandığı, belirlendiği biçimde yapmak / yaşamak durumuyla karşı karşıyadır. Buna bağlı olarak, iş saatleri dışında kalan boş zamanların değerlendirilmesi, günümüzde bireyin seçimi olmaktan çıkarak bu alandaki varlık gösteren ticari alanların, güç odaklarının eline geçmektedir.

Bugün, hemen her kesimden insan için boş zaman ve bu zamanı değerlendirme ciddi bir sorun olarak gözükmektedir. Bu zaman, kişisel gelişim için mi, erdemli ve insani bir toplum inşa etmek için mi ya da eşitsizlik, sosyal vandalizm, hiçlik ve anlamsızlık duygularının restorasyonuna hizmet amaçlı mı kullanacağı yoksa, kapitalizmin ve onun dayattığı hegemonik düzenin bir av sahası olarak mı kalacağı sorunu, kuşkusuz boş zamana atfedeceğimiz anlama ve bu zamanı değerlendirme konusunda göstereceğimiz yüksek duyarlılığa/bilince bağlı olacaktır (Kır, 2007, 307).

Antik Yunan’da boş zaman, iyilik, güzellik, hakikat ve bilgi gibi dünyanın üstün değerleriyle uğraşmak, bunlar üzerine düşünmek olarak anlaşılmıştır. Bu düşünceye göre, boş zaman, bir şey yapılmayan zaman değildi. Aksine, seçkinlik, derin düşünme, estetik hazlar ve beğeni oluşturma zamanıydı. Boş zaman bir ölçüde ruhun arındırılması, derin düşünümSELLİK yüklü bir zaman olarak görülüyordu. Boş zaman, bu yüzden iş/çalışmayla

ilişkilendirilmekten uzak idi. İş-boş zaman algısı, sınıfsal düzeyde farklı değer ve ayrışma sahipti. Bir başka deyişle iş/boş zaman sınıfsal katlaşma bağlamında farklı algı yükleriyle anlaşılıyordu. Çalışma alt sınıfa özgü bir etkinlik iken, boş vakit seçkinlere/iktidar çevrelerine ait bir ayrıcalıktı. Seçkinler (aristokratlar) ile az okumuşların ve kölelerin boş zamandan anladıkları ve bu zamanı kullanma biçimleri farklıydı. Toplumsal örgütlenme ve egemen anlayış, farklı kesimlerin sınıfsal konumlarıyla eşdüzen algılama, beğeni ve estetik hazza sahip olmasını, sınıfsal kıstaslara uygun tavır sergilemesi esprisine sahipti (Juniu, 2000,69'dan aktaran Aytaç,2002,234). Görüldüğü gibi günümüzde boş zaman değerlendirilmesi bireyin seçimi olmaktan çıkarak bu alandaki varlık gösteren ticari alanların, güç odaklarının hedefinde yer alırken, kaynaklar bize Antik dönemde de belli sınıfların yaşam biçimi, bir ayrıcalık olarak görüldüğünü ve bu doğrultuda beklentiler oluşturarak yaşamı biçimlendirdiğini söylemektedir.

Ancak boş zamanlar her ne kadar ideolojik manüplasyona açık alanlar olsalar da birey ve toplumlar giderek insanlık için farklı imkânlar sunabilecek potansiyele de sahiptir (Arslan,2014,195). Bu potansiyeli Maslov'un ortaya koyduğu "İhtiyaçlar Hiyerarşisi" kuramına göre açıklayabiliriz. Maslov'a göre ortalama bir kişinin fizyolojik ihtiyaçları, güvenlik ihtiyaçları, ait olma ve sevgi ihtiyacı, değer (saygı/statü) ihtiyacı ve en üst noktada da kendini gerçekleştirme ihtiyacı yer almaktadır. Kişi için, ihtiyaçlar en alt basamaktan başlayarak, örneğin, fiziksel ihtiyaçları karşılandıktan sonra aşamalı olarak doyuruldukça bir üst basamağa geçer. Eğer doyurulma noktasına gelmemişse birey için bir üst basamaktakiler bir anlam ifade etmez. (Huit,2007)

En üst basamakta yer alan kendini gerçekleştirme "Yaratıcılık gerektiren cazip işler, kişisel gelişme yükselme olanakları" olarak açıklanmaktadır. (Erdem,1997,71). Bu aşamayı boş zaman etkinlikleri, kendine ait ve kendini bulduğu etkinlikler olarak adlandırabiliriz. Bu sıralamanın kişiden kişiye değişebileceği noktasında eleştiri oklarının hedefi olan Maslov'un bu kuramı, daha sonra, *Yoshio Kondo* tarafından bireyin bütün düzeylerdeki gereksinimlere aynı anda sahip olabileceği, ancak göreceli önemlerinin kişilerin yaşam standardına göre değişeceği tarzında yorumlanarak eleştirilere cevap verilmiştir (İnar,2014,3).

Boş zamanın bağımsız bir yaşam alanı olarak algılanmasının tarihi eski değildir. Özerk bir boş zaman algısı daha çok modern döneme aittir. Sanayi Devrimi ile birlikte değişen toplumsal ve kültürel hayat, kendi içinde özerk yaşam alanları ortaya çıkardı. İşin/çalışmanın (work), zorunlu, eşgüdümlü, kuralcı, örgütlü ve ritüel bir kurguya kavuşması, çalışma dışı alanın da endüstriyel egemen ilkeler doğrultusunda dönüşmesini mümkün kıldı (Aytaç,2002).

Öğrencinin okul dışı boş zaman etkinlikleri, yani hobileri, kültürel etkinlikleri takibi, sosyal faaliyetlerin içinde olmasının, yapılan bazı araştırmalarda olumlu etkisinin olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin sosyal etkinliklerine katılımının konuşma becerilerine etkisinin incelendiği bir çalışmada (Gedik, Orhan,2014,967) katılanların katılmayanlara oranla konuşmaya uygun ifadeyle başlama, konuşurken önemsenen bilgileri vurgulama, bulunduğu ortama uygun konuşma, Standart Türkçe ile konuşmasında ve Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurmada konuşma becerilerini geliştirme hususunda daha başarılı olduğu görülmüştür.

Serbest zaman etkinliklerinin gençlerin kişilik, sosyal ve eğitsel gelişimleri üzerindeki etkilerinin incelendiği bir başka çalışmada (Büküşoğlu, Bayturan, 2005,173) elde edilen bulguların gençlerin kendilerini serbest zaman etkinlikleri öncesi sessiz, pasif algılamalarına karşın, sonrası aktif, girişken, güvenli, daha az kaygılı algıladıklarını ortaya koymuştur.

Sosyalleşme, yetişme sürecinde kendini gerçekleştirmede önemli bir yere sahiptir. Sosyalleşme gencin kişiliğini kazanma sürecidir. Gençlerin sosyalleşmeleri, arkadaşlık, aile, çevre ilişkileri, medya araçları, kültür, sanat, spor, müzik uğraşları gibi pek çok

sosyalleşme etmenleri ile ilişki içinde gerçekleşmektedir (Büküşoğlu, Bayturan, 2005,173).

Boş zamanın değerlendirilmesi farklı yaş grupları için farklı özellikler taşıyabilmektedir. Özellikle biyolojik, psikolojik ve sosyal açıdan hızlı değişimin yaşandığı gençlik döneminde boş zaman değerlendirme etkinlikleri daha yoğun biçimde gerçekleştirilmektedir. Üstelik aynı yaş grubundaki diğer gençlere göre üniversite gençliği tüketici konumunda bulunması nedeniyle daha fazla boş zamana sahiptir (Başoğlu,2004,2 den aktaran Ersoy, Güldemir).

Gençlerin boş zamanlarını değerlendirme biçimleri kendilerine sağlanan imkânlarla da büyük oranda ilgilidir. Diğer bir ifade ile gençlerin boş zaman etkinliklerini gerçekleştirmeleri sosyalleşme süreci içinde bulduklarıyla, eğitim, sosyal çevre vb. gibi kurumların özelliklerine göre şekillenmektedir (Genç,2004,279'den aktaran Ersoy, Güldemir).

Ders dışı etkinliklerle öğrencilerin sadece ders kitaplarına giren bilgilerle yaşama atılmalarını önleyecek, girişim yeteneklerini arttıracak, görüşlerini özgürce ortaya koyabilecek beceriler elde etmeleri topluluk bilinçlerinin sorumluluk duygularının ve liderlik yeteneklerinin gelişmesi bakımından önem taşır (Ekici ve Diğerleri,2009,440).

Diğer yandan, Eğitim fakülteleri ders programlarını incelediğimizde Sanat Eğitimi, Drama, Müzik, Müzik Tarihi, Güzel Sanatlar adı altında alanla ilgili bazı derslerin yer aldığını, içeriklerine göz attığımızda ise tamamen kuramsal bilgi içeren, uygulama yönü olmayan dersler olduğunu görüyoruz. Oysa temel sanat eğitimi derslerinin işlevsel olabilmesi için kuramın yanı sıra uygulamanın da olması gerekir. Dersin yaşam alanlarıyla ilişkilendirilmesinin, okul dışı boş zaman değerlendirme etkinlikleri konusunda da yönlendirici, tamamlayıcı etkisi olabilir. Bu derslerde yapılan uygulamalı çalışmalarla öğrenci duyuşsal ve düşünsel süreçlerini devreye sokarak beş duyusunu daha yoğun kullandığı, gözlem yapma, değerlendirme, eleştirel düşünme gibi eylemlerle farkındalıkları gelişir.

Bu süreçlerin tamamı, öğretmen adayına sahip olmasını beklediğimiz özellikleri kazandırabilir. Plastik sanatlar, müzik, drama, dans, tiyatro gibi sanat alanları aracılığıyla madde, ses, söz, bedenle üretici bir sürece girmesi, bu eğitimi işlevsel hale getirecektir. Maddeyle, dış dünyayla kurulan bu bağ sanat ürünlerinin anlaşılmasını, yorumlanmasını güçlendirecek hem üretici hem alımlayan –sanat tüketicisi- olarak dengeli bir eğitim sağlayacaktır.

Yöntem

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Analizi

Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve okul dışı boş zaman etkinliklerini ve hobilerini tespit etmek amacıyla hazırlanan anket kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının demografik özelliklerini tespit etmek için yüzde (%) ve frekans (f) analizi yapılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırma tarama modelindedir. Örneklem belirlenirken örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme yöntemi olarak çeşitli sınırlılıklar nedeniyle örneklemin kolay ulaşılabilir ve uygulama yapılabilir birimlerden seçilmiştir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2009). Araştırmanın örneklemini, İstanbul'da bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim gören 125 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri Sosyal Bilgiler, Fen Bilgisi, Üstün Zekâlılar ve Türkçe Öğretmenliği dördüncü sınıf öğrencileri gönüllü katılımıyla toplanmıştır.

Katılımcıların demografik özellikleri,

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğretmen Adaylarının Demografik Bilgilerinin Frekans ve Yüzde Değerleri

Demografik Bilgiler	f	%
Cinsiyet		
Kadın	85	68
Erkek	40	32
Yaş		
20-21 Yaş Aralığı	61	48,8
22-24 Yaş Aralığında	51	40,8
25 Yaş Üzerindekiler	13	10,4
Anne Eğitim Durumu		
Okuma Yazma Bilmiyor	6	4,8
İlkokul Mezunu	73	59,3
Ortaokul Mezunu	22	17,9
Lise Mezunu	15	12,2
Üniversite Mezunu	7	5,7
Baba Eğitim Durumu		
Okuma Yazma Bilmiyor	3	2,4
İlkokul Mezunu	53	42,4
Ortaokul Mezunu	32	25,6
Lise Mezunu	25	20,0
Üniversite Mezunu	12	9,6
Bölüm		
Türkçe Öğretmenliği	36	28,8
Üstün Zekâlılar Öğretmenliği	22	17,6
Fen Bilgisi Öğretmenliği	33	26,4
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	34	27,2
Genel Not Ortalaması		
3'e Kadar Olanlar	72	59
3'ten Yüksekler	50	41
Mezun Olunan Lise		
Düz Lise	54	43,2
Anadolu Lisesi	27	21,6
Anadolu Öğretmen Lisesi	22	17,6
Diğer Liseler	22	17,6
Yüksek Lisan İsteği		
Kesinlikle Düşünüyorum	44	35,2
Hayır Düşünmüyorum	32	25,6
Kararsızım	49	39,2
Takip edilen Kültür Merkezi (Üniversite)		
Var	50	40
Yok	75	60

Öğretmen adaylarının okudukları bölümlere göre dağılımına bakıldığında, en az katılımın olduğu bölüm Üstün Zekâlılar Öğretmenliğidir (% 17,6). Diğer bölümlerden

katılım % 27 civarındadır. Katılımcıların not ortalamalarına bakıldığında, % 41'inin ortalamasının 3'ten yüksek olduğu tespit edilmiştir. Örnekleme oluşturanlar, genellikle düz lise mezunlarıdır (% 43,2). % 21,6'sı Anadolu Lisesinden mezun olan katılımcıların, % 35,2 ise Anadolu Öğretmen Lisesi veya diğer liselerden mezun olduklarını ifade etmişlerdir. Öğretmen adaylarının % 25,6'sı yüksek lisans yapmayı düşünmezken % 35,2'si kesinlikle yüksek lisans yapmayı düşünmektedirler. Çalışmanın örneklemini oluşturan öğretmen adaylarının büyük bir kısmının üniversite dışında takip ettikleri bir kültür merkezinin olmadığı tespit edilmiştir (% 60).

Hobiler ve boş zaman etkinliklerini 1-spor (Açık alanda spor bedensel gelişim ve zihin sporları satranç, tavla gibi) 2-Resim yapma vb. (kişisel olarak ve profesyonel destek ile Ebru, hat minyatür vb.gibi) 3- kültürel etkinlikler (tiyatro sinema sergi takibi) 4-sosyal etkinlikler (yurtiçi geziler, kafelerde arkadaş sohbetleri, halk dansları, farklı kültürlerle iletişim yabancı dil anlama konuşma düzeyine bilme) 5- Edebiyat (kitap okuma, şiir hikaye yazma, günlük tutma) şeklinde gruplandırarak öğrencilerin bu konulardaki düşüncelerini öğrenmek istedik.

Bulgular

Çalışmaya ait bulgular aşağıdaki gibidir.

Tablo 2.

Spor yaparım	f	%
Evet	36	29.0
Bazen	63	50.8
Hayır	25	20.2
Toplam	124	100,0

36

Öğrenciler spor yapma konusunda yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere verdikleri cevaba göre %29'u spor yaparken %50.8'i bazen, %20.2'si ise hayır cevabı vermişlerdir. Spor yapanları cinsiyet dağılımına göre incelediğimizde ise kadın öğrencilerin %17'si evet derken, %48 bazen, %20'si ise hayır demiştir. Erkek öğrencilerin %36'sı evet derken, %63'ü bazen %25'i de hayır demiştir.

Tablo 3.

Satranç Oynarım	f	%
Evet	19	15,3
Bazen	42	33,9
Hayır	63	50,8
Toplam	124	100,0

Tablo 3'te görüldüğü gibi öğrencilerin %15.3'ü satranç oynarken %33.9'u bazen, %50.8'i ise hiç oynamadıklarını kaydetmişlerdir.

Tablo 4.

Tavla Oynarım	f	%
Evet	30	24,4

Bazen	36	29,3
Hayır	57	46,3
Toplam	123	100,0

Tablo 4'te görüldüğü gibi tavla oynayan öğrenciler grubun %15.3'ünü oluştururken bazen diyenler %33.9, hayır diyenler ise %50.8'ini oluşturmaktadırlar.

Tablo 5.

Resim Yaparım	f	%
Evet	33	26,6
Bazen	38	30,6
Hayır	53	42,7
Toplam	124	100,0

Tablo 5'te ise resim yaparım diyen öğrenciler grubun %26.6'sını oluştururken bazen %30.6, hayır diyenler ise %42.7'sini oluşturmaktadır.

Tablo 6.

Minyatür Tezhip Hat Ebru vb. sanatlardan birini	f	%
Evet	8	6,5
Bazen	6	4,8
Hayır	110	88,7
Toplam	124	100,0

37

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi öğrencilerin sadece %6.5'i minyatür, tezhip, hat, ebru vb.sanatlardan birini yaparım derken %4.8'i bazen, %88.7'si ise hayır cevabı vermişlerdir.

Tablo 7.

Halk Danslarından En Az Birini	f	%
Evet	36	29,0
Bazen	29	23,4
Hayır	59	47,6
Toplam	124	100,0

Tablo 7'dede halk danslarından en az birini yaparım sorusunun %29.0'ının evet dediği, %23.4'ünün bazen dediği, % 47.6'sının ise hayır dediği görülmektedir.

Tablo 8.

Yurt içi gezilere katılım	f	%
Evet	49	39,5
Bazen	44	35,5
Hayır	31	25,0

Toplam	124	100,0
--------	-----	-------

Yurt içi gezilere katılma durumu ise %39.5 evet, %35.5 bazen ve %25.0 ise hayır cevabını verdiği görülmektedir.

Tablo 9.

Kafelerde arkadaş sohbetlerine katılma sıklığı	f	%
Düzenli Olarak	48	38.7
Sık Sık	39	31.5
Bazen	25	20.2
Çok Nadir	11	8.9
Hiçbir Zaman	1	.8
Toplam	124	100

Tablo 8 kafelerde arkadaş sohbetlerine katılma sıklığını göstermektedir. Düzenli olarak gidenler toplam katılımcının %38.7'sını oluştururken, sık sık gidenler %31.5 bazen %20.2 çok nadir gidenler %8.9 ve hiçbir zaman diyenler ise .8 olarak tesbit edilmiştir.

Tablo 10.

Mesleği ile ilgili etkinlikleri takip etme sıklığı	f	%
Düzenli Olarak	32	25.8
Sık Sık	43	34.7
Bazen	36	29.0
Çok Nadir	11	8.9
Hiçbir Zaman	2	1.6
Toplam	124	100

38

Tablo 10 mesleğiyle ilgili etkinlikleri takip ederim katılma sıklığını göstermektedir. Düzenli olarak gidenler toplam katılımcının %25.8'sini oluştururken, sık sık gidenler %34.7 bazen %29.0 çok nadir gidenler %8.9 ve hiçbir zaman diyenler ise 1.6 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 11.

Kitap okuma sıklığı	f	%
Düzenli Olarak	57	46.0
Sık Sık	35	28.2
Bazen	29	23.4
Çok Nadir	1	.8
Hiçbir Zaman	2	1.6
Toplam	124	100

Tablo 11 kitap okuma sıklığını göstermektedir. Düzenli olarak okuyanlar %46.0 iken sık sık okuduğunu ifade edenler toplam katılımcının %28.2'sini oluştururken, bazen %23.4 çok nadir .8 ve hiçbir zaman diyenler ise %1.6 olarak tesbit edilmiştir. Yine bu çalışmada

erkeklerin kadınlar göre daha az okudukları saptanmıştır. (%43 kadınlar, %14 erkeklerin düzenli olarak okuma oranları)

Tablo 12.

Şiir Hikaye vb. yazılar yazarım	f	%
Evet	38	30,6
Bazen	46	37,1
Hayır	40	32,3
Toplam	124	100,0

Şiir, hikâye vb.yazılar yazarım (Tablo 12) diyenler toplan sayının %30.6'sını, bazen diyenler %37.1'ini, hayır diyenler ise %32.3'ünü oluşturmaktadır

Tablo 13.

Günlük tutarım	f	%
Evet	16	12,9
Bazen	28	22,6
Hayır	80	64,5
Toplam	124	100,0

Günlük tutanlar ise (Tablo 13) yine toplamın %12.9'unu, bazen diyenler %22.6'sını ve hayır diyenler ise %64.5'ini oluşturmaktadır.

Tablo 14.

Konserleri takip etme sıklığı	f	%
Düzenli Olarak	8	6,5
Sık Sık	18	14,5
Bazen	24	19,4
Çok Nadir	42	33,9
Hiçbir Zaman	32	25,8
Toplam	124	100

Tablo 13'te görüldüğü gibi konserleri takip etme sıklığı katılımcıların %6.5'i düzenli takip ederken, %14.5 sık sık, %19.4'ü bazen, %33.9'u nadiren, %25.8'si ise hiçbir zaman şikkını işaretlemişlerdir.

Tablo 15.

Sinemaya gitme sıklığı	f	%
Düzenli Olarak	18	14,6
Sık Sık	47	38,2
Bazen	47	38,2
Çok Nadir	10	8,1

Hiçbir Zaman	1	0,8
Toplam	124	100

Sinemaya gitme konusunda konsere göre biraz daha yüksek oranda takip gözleniyor. Tablo 14'te görüldüğü üzere, %14.6 düzenli olarak, %38.2 sık sık, %38.2 bazen, çok nadiren diyenler %8.1, hiçbir zaman diyenler ise sadece %0,8 olarak saptanmıştır.

Tablo 16.

Tiyatroya gitme sıklığı	f	%
Düzenli Olarak	7	5.6
Sık Sık	13	10.5
Bazen	61	49.2
Çok Nadir	29	23.4
Hiçbir Zaman	14	11.3
Toplam	124	100

Tablo 16 tiyatroya gitme sıklığını göstermektedir. Düzenli olarak gidenler toplam katılımcının %5.6'sını oluştururken, sık sık gidenler %10.5, bazen %49.2, çok nadir gidenler 23.4 ve hiçbir zaman diyenler ise %11.3 olarak tesbit edilmiştir.

Tablo 17.

Sergileri takip etme sıklığı	f	%
Düzenli Olarak	7	5.6
Sık Sık	16	12.9
Bazen	44	35.5
Çok Nadir	32	25.8
Hiçbir Zaman	25	20.2
Toplam	124	100

40

Tablo 17 sergileri takip etme sıklığını göstermektedir. Düzenli olarak gidenler toplam katılımcının %5.6'sını oluştururken, sık sık gidenler %12.9 bazen %35.5 çok nadir gidenler %25.8 ve hiçbir zaman diyenler ise %20.2 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 18.

Açık havada yürüyüş yapma sıklığı	f	%
Evet	59	47.6
Bazen	47	37.9
Hayır	18	14.5
Toplam	124	100,0

Tablo 18'de açık havada yürüyüş yapma ile ilgili olan değerlendirmede %47.6 evet, %37.9 bazen, %14.5 de hayır şeklinde cevaplamışlardır.

Tablo 19.

Çiçek yetiştirme	f	%
Evet	39	31.5
Bazen	32	25.8
Hayır	53	42.7
Toplam	124	100,0

Çiçek yetiştirme konusunda (Tablo 19) öğrencilerin %31.5'i evet, %25.' i bazen, %42.7'si ise hayır cevabı vermişlerdir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Yaptığımız çalışmada öğrencilerin cinsiyetlerine göre spor yapma oranlarına baktığımızda soruya olumlu cevap verenlerin sayısı kadınlarda erkeklere göre yaklaşık 50 daha azdır. Bu sonuçlar Sebbağ, Aksoy'un (2011) yaptıkları çalışma sonuçları ile örtüşmektedir. (%17.5 E-%44.2 K) Yine aynı çalışmada kitap okuma konusunda erkeklerin kadınlara göre daha az okudukları saptanmıştır. Bizim yaptığımız çalışma bu şekliyle de Sebbağ ve Aksoy'un çalışmasıyla örtüşmektedir. . (%43 kadınlar, %14 erkeklerin düzenli olarak okuma oranları) Kitap okuma konusunda kadınların erkeklere göre iki kat daha fazla okuduklarının ortaya çıktığı bir başka çalışma ise Süzer,1997 'de yaptığı çalışmadır. Aslan (2014) ın yaptığı çalışmada öğrencilerin kafe, çay bahçesinde vakit geçirme oranı % 19.5 iken arkadaşlarıyla vakit geçirenler 41.5 çıkmıştır. Bizim yaptığımız çalışmada Arkadaşlarıyla Kafelerde arkadaş sohbetlerine katılma sıklığı %38.7 çıkmıştır. Sinemaya gitme konusunda konsere göre biraz daha yüksek oranda takip gözleniyor. Sinemaya düzenli olarak gidenler %14.6 iken, Tiyatroya gitme sıklığı toplam katılımcının %5.6'sını oluşturmaktadır. Yine Aslan'ın yaptığı çalışmada tiyatro ve sinemaya gitme oranı %15.1 olarak çıkmıştır. Toplamda bizim yaptığımız çalışma ile 5.1 farkın olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışma sonucunda öğrencilerin vakit ayırdığı boş zaman etkinliklerinin başında %46.0 ile düzenli olarak okumak gelirken en az vakit ayrılan etkinliğin de %5.6 ile tiyatroya gitmek ve sergileri takip etmek olduğu görülmüştür. Öğrencilerin önemli bir bölümünün hobi, boş zaman etkinliği gibi alanlarda her hangi bir konuya vakit ayırmadığı görülmüştür. Bunun nedenlerini araştırmak bir başka çalışmanın konusudur. Ancak internetin çeşitli amaçlarla kullanılması, bilgisayar oyunları, televizyon izleme gibi vb. medya teknolojileri ile ilgili sorular özellikle araştırma kapsamı dışında tutularak, "diğer" şıkkı konmuş, öğrencilerin kendiliklerinde belirtmeleri beklenmiştir. Ama görülmüştür ki grupta bulunan 124 öğrencinin hiç biri internet, televizyon, bilgisayar oyunları vb. medya teknolojilerini hobi ya da boş zaman etkinliklerinin bir parçası olarak dile getirmemişlerdir.

Eğitim fakülteleri ders programlarını incelediğimizde Sanat Eğitimi, Drama, Müzik, Müzik Tarihi, Güzel Sanatlar adı altında alanla ilgili bazı derslerin yer aldığını, içeriklerine göz attığımızda ise tamamen kuramsal bilgi içeren, uygulama yönü olmayan dersler olduğunu görüyoruz. Buradan da anlaşılıyor ki kuramın yanı sıra uygulamanın olması, ders içeriklerinin yaşam alanlarıyla ilişkilendirilmesi öğrencilerin boş zaman etkinlikleri ve hobiler edinmeleri konusunda yönlendirici olabilecektir. Bu derslerde yapılan uygulamalı çalışmalarla öğrencinin duyuşsal ve düşünsel süreçlerini devreye sokarak beş duyusunu daha yoğun kullandığı, gözlem yapma, değerlendirme, eleştirel düşünme gibi eylemlerle farkındalıkları gelişir.

Bu süreçlerin tamamı, öğretmen adayına sahip olmasını beklediğimiz özellikleri kazandırabilir. Plastik sanatlar, müzik, drama, dans, tiyatro gibi sanat alanları aracılığıyla madde, ses, söz, bedenle üretici bir sürece girmesi, bu eğitimi işlevsel hale getirecektir. Maddeyle, dış dünyayla kurulan bu bağ sanat ürünlerinin anlaşılmasını, yorumlanmasını güçlendirecek hem üretici hem alımlayan –sanat tüketicisi- olarak dengeli bir eğitim sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

Arslan, H. (2015). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Değerlendirme Tercihleri, Çankiri Karatekin Üniversitesi Örneği. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 40(40).

Aytaç, Ö. (2002). Boş Zaman Üzerine Kuramsal Yaklaşımlar. Theoretical Approaches On Leisure”. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Fırat University Journal Of Social Science Cilt, 12, Sayı, 1, Sayfa, 231-260.

Baudrillard. (2014) Tüketim Toplumu. Ayrıntı Yayınları.

Büküşoğlu, N., & Bayturan, A. F. (2005). Serbest Zaman Etkinliklerinin Gençlerin Psiko-Sosyal Durumlarına İlişkin Algısı Üzerindeki Rolü. Ege Tıp Dergisi, 44(3).

Güldemir, O., Ersoy S. (2008). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Faaliyetlerinin Sosyoekonomik Boyutu Üzerine Bir İnceleme. 17. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi 01-03 Eylül 2008, Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sakarya/Türkiye.

Huitt, W. (2007). Maslow's Hierarchy Of Needs. Educational Psychology Interactive. Valdosta, Ga, Valdosta State University. Retrieved [2017] From, <http://www.edpsycinteractive.org/topics/regsys/maslow.html>

Huitt. (2007). Alıntı Yapılan Adres,

<http://www.edpsycinteractive.org/topics/conation/maslow.html>

İnar. Maslow Ve İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kurami Alıntı Yapılan Adres, Inar322.Cankaya.Edu.Tr/Uploads/Files/ 28.11.2016.

Karakuyu M., Yöndem S G. (2013). Türkiye’de Üniversite Öğrencilerinin Sosyokültürel Özelliklerinin Tespiti Ve Analizi, İstanbul Örneği (Analysis And Determination Of Socio-Cultural Features Of The University Students İn Turkey, Case Of Istanbul. Marmara Coğrafya Dergisi Sayı, 27, Ocak- 2013, S. 172 192 İstanbul – Issn,1303-2429 <http://www.marmaracografya.com>

Kir, İ. (2007). Yüksek Öğretim Gençliğinin Boş Zaman Etkinlikleri, Ksü Örneği Leisure Activities Of Higher Education Youth, Ksü Example. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Fırat University Journal Of Social Science Cilt, 17, Sayı, 2 Sayfa,307-328.

Sabbağ, Ç., & Aksoy, E. (2011). Üniversite Öğrencileri Ve Çalışanların Boş Zaman Etkinlikleri, Adıyaman Örneği. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (4), 10-23.

Süzer, M. (2000). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıkları. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(8), 123-133.